

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต คณะผู้วิจัยได้มีแนวคิดในการศึกษาในลักษณะการวิจัยเชิงปริมาณ โดยส่วนหนึ่งจะทำการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึง แนวคิดและลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

จากการศึกษาแนวคิด ของนักวิชาการ ผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมาย หรือคำนิยามไว้น่าสนใจหลายประเด็น โดยจะเห็นได้ว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สรุปได้ดังต่อไปนี้

แรงจูงใจ

ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ

จตุรรัตน์ แดงโสภา (2549 : 11) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า หมายถึง สภาวะหรือแรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยมีปัจจัย วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้า ที่เป็นเหตุชักนำ เพื่อตอบสนองความต้องการของตน

นรงค์ฤทธิ์ สุรชิต (2547 : 12) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า หมายถึง สิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลเกิดความต้องการและตัดสินใจกระทำ เพื่อตอบสนองความต้องการของคน เพราะฉะนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจหมายถึง ปัจจัยหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ตามที่มีผลกระทบต่อบุคคลแล้วทำให้เกิดเหตุชักนำ หรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

ประเภทแรงจูงใจ

แรงจูงใจของมนุษย์มีมากมายหลายอย่าง เราถูกจูงใจให้มีการกระทำหรือพฤติกรรมหลายรูปแบบ เพื่อหาน้ำและ อาหารมาดื่มกิน สนองความต้องการทางกาย แต่ยังมีความต้องการ

มากกว่านั้น เช่น ต้องการความสำเร็จ ต้องการเงิน ค่าชมเชย อำนาจ และในฐานะที่เป็นสัตว์สังคม คนยังต้องการมีอารมณ์ผูกพันและอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่น แรงจูงใจ จึงเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

นักวิชาการได้แบ่งประเภทแรงจูงใจเป็นประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ (อิชพงศ์ เอี้ยวสกุล, 2551)

กลุ่มที่ 1 แรงจูงใจฉับพลัน (Aroused Motive) คือแรงจูงใจที่กระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมาทันทีทันใด แรงจูงใจสะสม (Motivational Disposition หรือ Latent Motive) คือ แรงจูงใจที่มีอยู่แต่ไม่ได้แสดงออกทันทีจะค่อย ๆ เก็บสะสมไว้รอการแสดงออกในเวลาใดเวลาหนึ่ง

กลุ่มที่ 2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motive) คือแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายในตัวของบุคคลผู้นั้นแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive) คือแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายนอก

กลุ่มที่ 3 แรงจูงใจปฐมภูมิ (Primary Motive) แรงจูงใจปฐมภูมิเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการมีวุฒิภาวะ ซึ่งจัดว่าเป็นแรงจูงใจที่มีพื้นฐานมาจากสภาพทางร่างกาย ไม่ได้เกิดมาจากการเรียนรู้ แรงจูงใจปฐมภูมิสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจด้านสรีระ แรงจูงใจทางด้านสรีระจะเกิดขึ้นเมื่อร่างกายอยู่ในภาวะไม่สมดุลร่างกายจะเกิดความต้องการเพื่อให้ร่างกายอยู่ในภาวะที่สมดุลให้ได้ เช่น

1.1 ความหิว มนุษย์และสัตว์จะมีการรักษาความสมดุลภายในร่างกายได้ เช่น หญิงมีครรภ์ขอรับประทานอาหารบ่อยครั้ง เพราะขาดสารอาหารบางอย่าง เป็นต้น

1.2 ความกระหาย โดยปกติแล้วมนุษย์มักจะสูญเสียน้ำภายในร่างกายตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นทางผิวหนัง ปาก หรือการถ่ายปัสสาวะ จะทำให้ร่างกายขาดน้ำมีความรู้สึกกระหาย เมื่อได้น้ำจะทำให้ความกระหายหมดไปได้

1.3 ความต้องการทางเพศ ลักษณะความต้องการทางเพศเป็นแรงขับที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล จะมีผลทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความต้องการทางเพศ เช่น เมื่อเกิดความต้องการทางเพศทำให้จุดหญิงสาวไปชมขึ้น

1.4 ความต้องการอากาศ ความต้องการอากาศจัดว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เมื่อบุคคลขาดอากาศเมื่อใดก็ตามจะเกิดแรงจูงใจที่มีความรุนแรงมากก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอากาศหายใจ

1.5 การนอนหลับ การนอนหลับจัดว่าเป็นความต้องการทางด้านสรีระประการหนึ่งเมื่อบุคคลมีการพักผ่อนนอนหลับไม่เพียงพอจะมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลงขาดแรงจูงใจในการทำงาน

1.6 ความอบอุ่นและความเย็น สภาพความร้อนและความเย็นของอุณหภูมิจะเป็นตัวเร้า (แรงจูงใจ) ประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ได้

1.7 ความเจ็บปวด เมื่อร่างกายของบุคคลเกิดความเจ็บปวด เป็นผลขาดเจ็บบุคคลจะมีพฤติกรรมด้วยไปหาแพทย์เพื่อทำการรักษาให้หายจากความเจ็บปวดนั้น

2. แรงจูงใจทั่วไป แรงจูงใจทั่วไปนี้เป็นแรงจูงใจที่มีได้เกิดขึ้นจากลักษณะทางด้านสรีระมากนัก และมีได้เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ทุกๆ เรื่อง เช่น

2.1 การเคลื่อนไหวและกระทำกิจกรรมต่าง ๆ แรงจูงใจประเภทนี้เกิดขึ้นเพราะมีความต้องการที่จะมีการเคลื่อนไหวไปมา และมีความรู้สึกที่อยากจะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ

2.2 ความกลัว เมื่อเกิดความรู้สึกกลัวขึ้นมา ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การหลีกเลี่ยงหรือต่อสู้กับสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความกลัวนั้น

2.3 ความอยากรู้อยากเห็น เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องมีความอยากรู้อยากเห็นเพื่อให้บุคคลได้มีการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ จัดว่าเป็นแรงจูงใจหนึ่งที่ทำให้บุคคลสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้ ความสนใจ ความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย จึงจัดว่าความสนใจเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรมขึ้นมา

กลุ่มที่ 4 แรงจูงใจทุติยภูมิ (Secondary Motive) คือแรงจูงใจทุติยภูมิเป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการเรียนรู้ และทำให้เกิดพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เช่นในเด็กเล็ก ๆ เด็กจะมีแรงจูงใจเพื่อการมีชีวิตรอด แต่ในวัยผู้ใหญ่จะถูกจูงใจด้วยสิ่งเร้าที่นอกเหนือจากแรงจูงใจปฐมภูมิ เป็นต้นว่าได้รับการเร้าจากอำนาจเงิน ความสำเร็จในการทำงาน ชีวิตในครอบครัว ฯลฯ ฉะนั้นแรงจูงใจทุติยภูมิ จึงเป็นสิ่งจูงใจค่อนข้างลับซับซ้อนซึ่งจะต้องมีการเรียนรู้ แรงจูงใจทุติยภูมิ เช่น ความต้องการที่ยอมรับของสังคม ความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับของสังคมนี้ทำให้บุคคลมีความคล้อยตามและมีการทำพฤติกรรมตามสภาพของสังคมแต่ละแห่ง เช่น กลุ่มเพื่อนมีมาตรฐานของกลุ่มอย่างไร บุคคลซึ่งมีความต้องการให้สังคมยอมรับจะกระทำพฤติกรรมตามมาตรฐานในกลุ่มนั้นๆ เป็นต้น

แรงจูงใจภายในและภายนอก (Intrinsic and Extrinsic Motivation) นักจิตวิทยาหลายท่านไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่อธิบายพฤติกรรมด้วยแรงจูงใจทางสรีระและแรงจูงใจทางจิตวิทยาโดยใช้ทฤษฎีการลดแรงขับ เพราะมีความเชื่อว่าพฤติกรรมบางอย่างของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจภายในแรงจูงใจภายใน หมายถึง แรงจูงใจที่มาจากภายในตัวบุคคล และเป็นแรงขับที่ทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมโดยไม่หวังรางวัลหรือแรงเสริมภายนอก ความมีสมรรถภาพ (Competence)

สรุป แรงจูงใจ คือ สิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลเกิดความต้องการและตัดสินใจกระทำ เพื่อตอบสนองความต้องการของคนเพราะฉะนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัย

หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็แล้วแต่ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลแล้วทำให้เกิดเหตุชักนำ หรือโน้มน้าวให้บุคคล ตัดสินใจกระทำแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองจิตใจ โดยมีปัจจัย วิธีการ กระบวนการ หรือสิ่งเร้า ที่เป็นเหตุชักนำ เพื่อตอบสนองความต้องการของตน และแรงจูงใจมี 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ แรงจูงใจปฐมภูมิ (Primary Motive) และแรงจูงใจทุติยภูมิ (Secondary Motive)

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

McClelland (1961 : 36) ได้อธิบายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วง โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความกังวลเมื่อพบความล้มเหลว ซึ่งความสำเร็จนั้นไม่ใช่เพราะการเสี่ยงโชคหรือเพราะโชค

Murray (1964 : 80-81) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความปรารถนาหรือแนวโน้มที่ต้องการจะกระทำสิ่งใดๆให้สำเร็จโดยเร็ว และมีความเป็นอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุเป้าหมายอันดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่นๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเอง

Alfred S. Alschuler (1973 : 23) กล่าวความหมายกว้างๆของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ การแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อาศัยการวางแผนและความพยายามเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อความก้าวหน้าเพื่อการทำให้สิ่งที่ดีขึ้นรวดเร็วขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อการทำให้สิ่งที่มีเอกลักษณ์

รอตทอน สาทวี (2553 : 24) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึงความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งความต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้โดยอาศัยความกระตือรือร้น ความพากเพียรที่ฝ่าฟันอุปสรรคทั้งปวงโดยไม่ท้อแท้ มีความทะเยอทะยาน ความรับผิดชอบ การอุทิศตนอย่างเต็มกำลังความสามารถเท่าที่จะทำได้เป็นอย่างดีที่สุดเพื่อให้ความสำเร็จนั้นบรรลุมาตรฐานแห่งความเป็นเลิศที่แท้จริง

สรุป แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วง โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความกังวลเมื่อพบความล้มเหลว ทั้งนี้โดยอาศัยความกระตือรือร้น ต้องอาศัยการวางแผนและความพยายามเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อความก้าวหน้าเพื่อการทำให้สิ่งที่ดีขึ้นรวดเร็วขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้นความพากเพียรที่ฝ่าฟันอุปสรรคทั้งปวงโดยไม่ท้อแท้ มีความทะเยอทะยาน ความรับผิดชอบ การอุทิศตนอย่างเต็มกำลังความสามารถเท่าที่จะทำได้เป็นอย่างดีที่สุดเพื่อให้ความสำเร็จนั้นบรรลุมาตรฐานแห่งความเป็นเลิศที่แท้จริง

ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียน

สุจินต์ เพิ่มพิทักษ์และทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ,(2552) สรุปไว้ถึงความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดี

การวัดแรงจูงใจ

วิภาพร มาพบสุข (2542 อ้างถึงในสุจินต์ เพิ่มพิทักษ์และทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ, 2552) ได้กล่าวถึงการวัดแรงจูงใจว่าสามารถทำได้ 4 วิธี คือ

1. วัดจากอัตราการกระทำกิจกรรมเช่น ดูจากผลการทำงานเมื่อเราให้แรงจูงใจชนิดต่างๆ
2. วัดจากอัตราการเคลื่อนไหวทั่วไป เช่น การตื่นตัวและการกระตือรือร้นในการแสดงพฤติกรรม
3. วัดจากการเลือกตอบสนองเป้าหมายต่างๆ
4. วัดจากการเอาชนะอุปสรรคคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

แม็คเคลแลนด์ (McClelland อ้างถึงในสุจินต์ เพิ่มพิทักษ์และทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ, 2552) ได้สรุป ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนและตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำงาน
2. เป็นผู้ตั้งวัตถุประสงค์ในการทำงาน
3. เป็นผู้ที่มีความพยายาม อดทนจนถึงจุดหมายปลายทาง
4. เป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว
5. เป็นผู้ที่ต้องการข้อมูลผลย้อนกลับของผลงานที่ทำ
6. เมื่อผู้นั้นทำงานประสบผลสำเร็จมักจะอ้างสาเหตุภายใน เช่น ความสามารถและความพยายามของตนเอง

สรุป ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่มีผลการเรียนดี โดยสามารถวัดแรงจูงใจได้จากวัดจากอัตราการกระทำกิจกรรม วัดจากอัตราการเคลื่อนไหวทั่วไป วัดจากการเลือกตอบสนองเป้าหมายต่างๆ และวัดจากการเอาชนะอุปสรรคคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ ผู้ที่มีความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนและตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำงาน เป็นผู้ตั้งวัตถุประสงค์ในการทำงาน เป็นผู้ที่มีความพยายาม อดทนจนถึงจุดหมายปลายทาง เป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว เป็นผู้ที่ต้องการข้อมูลผลย้อนกลับ

ของผลงานที่ทำ และเมื่อผู้นั้นทำงานประสบผลสำเร็จมักจะอ้างสาเหตุภายใน เช่น ความสามารถและความพยายามของตนเอง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปรัชญา

คุณค่าของมนุษย์อยู่ที่การพัฒนาตน และสังคม อย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม

วิสัยทัศน์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นคณะที่จัดการศึกษาเฉพาะทางที่เน้นในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเป็นเลิศ ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม ให้เป็นที่ยอมรับได้ในภูมิภาคอาเซียน ภายใต้การบริหารเชิงพลวัต

พันธกิจ

ผลิตบัณฑิตสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและต้องการของสังคม โดยมีจุดเด่นด้านบุคลิกภาพเฉพาะตามวัฒนธรรมสวนดุสิต สร้างสรรค์ พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผ่านการบริการวิชาการสู่ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และนานาชาติ ทำนุบำรุง พัฒนามาตรฐาน และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคอาเซียน โดยยึดหลักบริหารจัดการเชิงพลวัต มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การให้บริการวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. การสร้างความรู้ความเข้าใจและความภาคภูมิใจในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมไทย
4. การพัฒนาผลงานวิจัย นวัตกรรม และการนำไปใช้ประโยชน์
5. การบริหารจัดการเชิงพลวัต

ความเป็นมา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปิดดำเนินการตั้งตั้งแต่ปีพ.ศ.2518 ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู 2518 ปัจจุบันผลิตบัณฑิตด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีคุณภาพรองรับความต้องการของสังคมและความเปลี่ยนแปลง อีกทั้งมุ่งพัฒนาผลงานวิจัยและสร้างองค์ความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตลอดจนการนำความรู้ไปบริการวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่นบนฐานความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ รวมถึงการส่งเสริมทำนุบำรุงเผยแพร่ ภาษา ศิลปะ และวัฒนธรรม

โปรแกรมการศึกษาและบริการต่าง ๆ

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่
  - 1.1 หลักสูตรภาษาไทย
  - 1.2 หลักสูตรภาษาอังกฤษ
  - 1.3 หลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจ
  - 1.4 หลักสูตรจิตวิทยาและองค์การ
  - 1.5 หลักสูตรนิติศาสตร์
  - 1.6 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์
  - 1.7 หลักสูตรรัฐศาสตร์
  - 1.8 หลักสูตรภาษาจีน
2. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 1 หลักสูตร คือ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
3. บริการวิชาการและโครงการความร่วมมือทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยด้านเพศ

กรีน เอชมาลินดา (Green, H. Malinda, 1995) พบว่า เพศที่ต่างกันส่งผลต่อระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ปรียาภรณ์ เพ็ญสุขใจ (2541), นพรัตน์ เอี่ยมอดุง (2539), ซาลิลี, ทาราแบดการ์, อาร์ชานา (Salili, Tarabadkar, Archana S., 1978 อ้างถึงในสุจินต์ เพิ่มพิทักษ์ และคณะ, 2552) พบว่า เพศชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเพศหญิง และสุพัตรา แก้ววิชิต (2548), พระมหาธานินทร์ฐิติวิโร (อินทวิ) (2545) พบว่า เพศส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน และสุจินต์ เพิ่มพิทักษ์และคณะ (2552) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่าผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านเพศ อายุและภูมิลำเนาส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ปัจจัยด้านอายุ

พระมหาธานินทร์ฐิติวิโร (อินทวิ) (2545), สุนทร หัสขันธ (2544), กนิษฐา ฐิติวัดนา (2542) พบว่า อายุที่ต่างกันส่งผลต่อระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแต่โสภณ ผดุงจันทร์ (2546) พบว่า อายุต่างกันส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ปัจจัยด้านหลักสูตรและด้านชั้นปี

Elias', H., & Rahman, W. R. A. (1995) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา University Kebangsaan Malaysia ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาขึ้นอยู่กับเพศ คณะ ชั้นปีและกลุ่มชาติพันธุ์

ปัจจัยด้านภูมิลำเนา

พระมหาธานินทรฐิติวิโร (อินทวิ) (2545) พบว่า นักเรียนที่มีภูมิลำเนาต่างกันส่งผลต่อระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ฮาบีแบช เอลิแอสและวาน ราฟาเอล อับดุลราฮีม (Habibah Elias and Wan Rafaei Abdul Rahman, 1995) พบว่า นักเรียนที่มีภูมิลำเนาในเขตเมืองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าที่มีภูมิลำเนาในชนบท

ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิรุณรัตน์ เต็มสุขสวัสดิ์และคณะ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (ปีการศึกษา 2553) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 2.01 - 3.00 จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 69.36 และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.01 - 4.00 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 30.63 โดยระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$) = 3.79 โดยเรียงลำดับจากระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น” ($\bar{X}$) = 4.57 อันดับที่ 2 คือ ข้าพเจ้าตัดสินใจสมัครเข้าเรียนหลักสูตรจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตด้วยตนเอง ($\bar{X}$) = 4.30, อันดับที่ 3 คือ ข้าพเจ้าจะฝ่าฟันปัญหาต่างๆ เพื่อให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X}$) = 4.24, อันดับที่ 4 คือข้าพเจ้ามีความตั้งใจแน่วแน่เพื่อบรรลุเป้าหมายของการเรียนแต่ละวิชา ($\bar{X}$) = 4.14 และอันดับที่ 5 คือ แม้งานที่ได้รับมอบหมายจะได้คะแนนน้อย ข้าพเจ้าก็จะพยายามอย่างเต็มที่ ($\bar{X}$) = 4.12

ปัจจัยด้านความถี่ในการค้นคว้าในห้องสมุด

ก้องเกียรติ ขำแจ่ม (2549) ได้ศึกษาเรื่อง เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อความพยายามทางการเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความพยายามทางการเรียนอย่างเต็มที่ ทำสิ่งที่ดี เหมาะสมอย่างที่ตั้งใจไว้ พยายามที่จะพัฒนาตนเอง ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากตำราเรียน ค้นคว้าในห้องสมุด รวมทั้งการฝึกทักษะจากบทเรียนที่ยาก การวางแผนการเรียนที่ดีตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ส่วนนักเรียนที่ไม่เคยทำมีจำนวนน้อย ซึ่งในนักเรียนกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเจตคติที่ให้นักเรียนเห็นเป้าหมาย คุณประโยชน์ คุณค่าของความพยายาม รวมทั้งการยอมรับของสังคมที่มีต่อผู้ที่มีความพยายาม รวมทั้งกระตุ้นนักเรียน

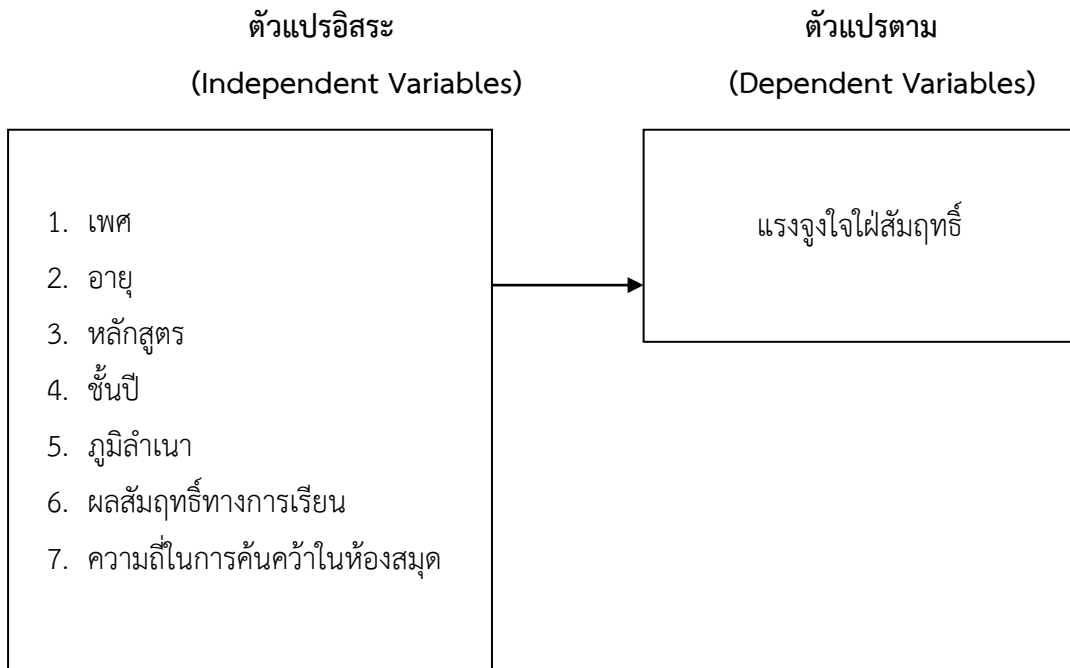
ที่มีผลการเรียนไม่ดี ให้มีความพยายาม ขยันหมั่นเพียรในด้านการเรียน ให้นักเรียนตระหนักในการวางแผนทางด้านการเรียน มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และหากได้ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัย ก็จะเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในชีวิตตามที่ตนได้มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน

นัยนา ไชยศิริพันธ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ของนักเรียนโรงเรียนเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มีคะแนน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของผู้สอนเรียน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนให้มากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงเห็นควรศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาและยังมีส่วนต่อการผลักดันให้เกิดความมุ่งมั่นพัฒนาการเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป โดยส่วนหนึ่งจะทำการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวคิดและลักษณะต่างๆ ซึ่งเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อนำผลที่ได้รับมาเป็นข้อมูลประกอบการเสนอแนะเป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและมีลักษณะความเป็นสวนดุสิตที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และเป็นแนวทางให้กับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลถึงการพัฒนาดนอย่างมีคุณภาพของนักศึกษาก่อให้เกิดความสำเร็จในการศึกษาและส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตารางที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย